

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. április 20.

Vasárnap.

XXI évfolyam. 32. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendőek.

Hirdetmények díja:

4 hasáb s petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltér díja előre fizetendő.

Választás után.

Kézdivásárhely, 1902. április 19.

Az egy hónapi zürzavaros helyzetnek vége lett. Benke Gyula helyébe mult szerdán heves küzdelem után, husz szótöbbséggel, Ráth Endrét, a függetlenségi Kossuth-pártkör titkárát választották meg a székely születésű, székelyek közt és épen megyénkben élő tekintélyes mágnással: Báró Szentkereszty Bélával szemben, Kézdivásárhely város országgyűlési képviselőjévé.

Alkotmányos formák közt végbement választással, tehát egy befejezett dologgal állunk szemben. S ha mégis röviden hozzászólunk, annak egyedüli indító oka abban a meglepetésben keresendő, melyet a választás ezen kimenetele városunkban pártkülömbiség nélkül okozott s melynek hatása alatt egy-két szót itt e helyen tárgyilagosan lehetetlen el nem mondanunk.

Előre is kijelentjük, hogy a megválasztott fiatal képviselő személye ellen semminemű kifogásunk nincs; őt egy korrekt, mivel ur embernek tartván. S bár — pártállásunknál fogva s városunk közérdekét, valamint humánus és kulturális intézményeink jövő fejlődését tekintve sokkal előnyösebbnek és örömdetesebbnek tartottuk volna, ha a mandátum a Báró Szentkereszty Béla ismert és becsült személyének jut; belenyugszunk megválasztásába. S ezen belenyugvásunk annál nagyobb volna, ha Ráth Endre ur a képviselőséghez a törvény által kívánt alaki kellékek (cselekvő és szenvedő választó képesség és valamely választó kerület választói jegyzékébe való föl vétel stb.) mindenikével rendelkezvén, nem lenne városunk kitéve egy újabb, — harmadik választás közeli esélyeinek, izgalmainak.

Legfőbb és egyetlen kifogásunk itt: székely szempontból van a választás ellen. Nekünk az alkotmányos korszak kezdete óta mindig székely származású képviselőink voltak s kettő (Ugron Ákos és Benke Gyula) kivételével mind városunk szülöttei, vérünkbeli való vér, husunkból való hus, szóval Széll Kálmán miniszterelnök ismert kijelentése szerint olyanok voltak, kiknek e kerületben gyökereik is voltak.

A székely kérdés napirendre következtetése óta a székely lapok, a „Magyarság” című fővárosi napilap s lapunk is, mindig azt hangoztatták, hogy a veszendőbe indult székely becsületet meg kell menteni a Székelyföld minden választó kerü-

letében azzal, hogy csak székely embernek adjunk képviselői megbízatást. Székely embernek, ki közülünk emelkedvén ki, itt élvén, itt munkálkodván közöttünk, gyakorlati tapasztalatokból ismeri a székelység bajait, küzdelmeit, vágyait, megvalósítható reményeit s ezeknek az illetékes helyeken átérzett kifejezést is tud adni s a ki mint ilyen városunknak, valamint humánus és kulturális intézményeinknek érdekében is már pártállásánál fogva is több befolyással és súlyal bírjon, mint egy — ránk székelyekre nézve ismeretlen, külföldben bármily derék, de idegen származású ur emberé. Ilyen irányban szeretnénk volna lefolyni e választást s a helybeli Székely Társaság is derék, tiszteletre méltó dolgot végez vala, ha ez irányban a cselekvés terére lépett volna s ha teljes egyetértéssel — s nem mint most két részre oszolván — működik közre e tekintetben; aligha nem a legzesebb sikerét érte volna el általa.

Bárá Szentkereszty Béla, ez a gazdag tapasztalatokkal bíró székely főúr — székely szempontból tekintve, teljesen bevált volna a mi képviselőnknek.

Ráth Endréről pedig ugyanezt — politikai elvbarátai, választói sem mondhatják el, mert őt a választás napjaig a hazafiságon kívül semminemű kötelék nem fűzte városunkhoz. Csupán székely szempontból kifogásoljuk tehát e választást s ez a pár sor nem akar az új képviselő vagy a párt elleni tüntetés lenni, hanem őszinte, férfias kifejezése annak, hogy első sorban szabad elvűek és mindenekfelett székelyek vagyunk, székelyek maradunk és mint ilyenek sajnáljuk, hogy e választásban a székely szempontnál, a székely érdeknél erősebb volt a pártérdek!

A székely fürdők és a fürdőkongresszus

A most lefolyt fürdőkongresszuson a tudományos értekezések szalmacséplése helyett nagyon életrevaló határozatot hoztak, amely Gáspár Gyula és Smialovszky Valer országgyűlési képviselő hat éves akciójára tette fel a siker koronáját, nagyot lendítve a székely fürdők jövődjén. Gáspár Gyula Korond klimatikus fürdőnek, ezelőnyösen ismert gyógyhelynek tulajdonosa indítványt tett, amelynek alapján több napon át folyt a tanácskozás a magyar és székely fürdők fellendítése ügyében. A jelenvolt fürdőtulajdonosok elhatározták, hogy az E. K. E. május elsőjén megnyíló s Dániel Gábor védnöksége és Hankó Vilmos vegyész-tár felügyelete alatt álló fürdőügyi irodához csatlakoznak. A balneológiai egyesület igazgatótanácsa is helyeselte e tervet s kijelentette, hogy keresni fogják a közvetlen kapcsolatot ez iroda s a fővárosban államsegéllyel megnyíló hasonló intézmény között, mely az ország fürdői felől fogja tájékozni az ország szívében a gyógyulást keresőket. Örömmel

látjuk, hogy a hazai fürdőtulajdonosok összefogva mozgalmat indítanak, hogy a fürdővendégek felvilágosításával gátat vessenek a magyar pénz külföldre özönlésének. Székelyfürdőink életében nagyfontosságú ez a mozzanat, mert e szervezkedés után módjuk lesz, hogy a csodás székelyföldi fürdők diadalmas elnyit a közönség széles rétegében olesó szerrel megismertetve meggyőzzék a nagyközönséget, hogy vötek idegenben elkölteni az üdülésre szánt időt és pénzt, mikor a bérczes Erdély teli van a bőkezű természet áldásából csodaszép tájakkal, balzamos, gyógyító erejű fürdőkkel.

A képviselőházból.

A képviselőház április 17-iki ülésén az elnök bemutatja az összeférhetlenségi jury ítéletét, mely Lendl Adolfrá nézve kimondta az összeférhetlenséget.

Napirenden a közoktatási tárca költségvetése van kitűzve.

Artim Mihály szólal fel először, lándzsát törve a görög-keleti klérus és a ruthén nép hazafisága mellett. Előnk színekkel ecsetelte a ruthének nyomorúságos helyzetét s végezetül arra kérte a kormányt, hogy folytassa a ruthének segélyakezóját.

Ruzsiák János tót nemzetiségi képviselő Széll Kálmánnal polemizál.

A nemzetiségek megmaradnak követelésüknél, hogy a nemzetiségi törvényt teljesen hajtsák végre. Panaszodik Ruzsiák, hogy az állam egyetlen tót iskolát sem tart fön. Határozati javaslatot nyújt be a tót középiskolák létesítésére vonatkozólag.

A társadalom a gyermeknevelés szolgálatában.

Irta: Tóth Kálmán.

VI.

Igaz e, hogy a mennyiben a közönség a gyermeknevelés iránt előnk érdeklődéssel viselteték s tudná, hogy a gyermekeket a rossz, az aljas dolgok elkövetésében megakadályoznia egyik legszebb polgári feladatát képezi, az illető gyermekek büne a lopott tárgyak értékesítésénél legazonnal feledhető lett volna, a mi által a tolvaj gyermekek talán örökre elvesztették volna kedvüket a lopástól.

A belügymirisztorium rendeletet adott ki az erkölestelen képek és képeslevelező lapok árusításának beszüntetésére s mégis mit veszünk észre? Azt, hogy a boltok kirakatai ilyen képekkel vannak, elárasztva és hogy a gyermekek s ifiak valóságos sportot űznek ilyenek gyűjtéséből.

Lehet-e ez másként, mint úgy, hogy a hatóság rendkívüli elfoglaltsága miatt figyelmét mindenkiire ki nem terj sztheti, maga a közönség pedig, a mely az ő ezer és ezer szemével a visszaélést észrevette nem követeli a rendelet szigorú betartását s a rendelet ellen vétők megbüntetését.

Hovesvármegyében két nevezetes szabályrendelet alkottatott. Egyik tiltja az utcai csendháborítást, a trágár beszédet, a káromkodást s az ezekhez hasonló megbotránkoztató dolgokat, a másik meg azt, hogy 15 éven aluli gyermekeknek a korszakban s kávéházakban pálinkát és sört ki ne szolgál tssanak.

S mit tapasztalunk? Azt, hogy uton útfőlen folyik a káromkodás, a csufabbnál csufabb beszéd a azt, hogy igen gyakran, főleg vasárnapoként 14—15 éves gyermekek részegre főrel düllöngve s éktelen ordítással verik fel az utcák csendjét.

És ugyan miért van mindez, miért van az, hogy a törvényhatóság igen magasztos ezülu két szabályrendelete érvényre emelkedni nem tud?

Nézetem szerint csupán azért, mert a közön-ség, a társadalom, a törvényhatóság intencióját el-lenörző jogával nem támogatja, mert a visszaélése-kei, ha látja is, nem akarja észrevenni s azokkal szemben jogorvoslatot nem keres.

Nem elég ám az, hogy köznevelési tekintet-ben szabályrendeletek alkottassanak, hanem szük-séges ahhoz még az is, hogy azok végrehajtassa-nak. Hogy pedig az meg is történjék, arra nézve leghivatottabb faktor a társadalom.

Még sok más esettel is bizonyíthatnám azon állításomat, hogy a társadalom ez idő szerint kö-zömbös magatartást tanusít a gyermekeknek az is-koán kívüli nevelésével: hiszem azonban, hogy az itt elmondottak is elég bizonyító erővel bírnak s így semmi szükség nincs arra, hogy különben is hosszúra nyult értekezésemet szerzett egyéb tepsz-talataimmal még terjedelmesebbé tegyem.

Az a kérdés csupán, hogy miért vonakodik a társadalom az általa különben igen magasztosnak tartott nevelés munkájából az őt illető részt ki-venni?

Feleletem erre az: nincs más oka, mint hogy a társadalom e részbeni jogával és köteletségével nincs tisztában.

Vagy feltételezhető a magyar társadalomról, a mely nem vonakodik áldozatot hozni a testi neve-lésért, a testi és lelki foglalkozásban szenvedők ügyének, a mely ott van, ha ruházni, ha élelemmel ellátni kell a szegény gyermekeket; a mely társa-dalom legnagyobb lelki örömmel vesz részt iskolai ünnepélyeinkben, hogy a jövő generáció szellemi előhaladását megfigyelje s tanítói s nevelői munká-lkodásunk sikereit meleg érdeklődésével honorálja; hogy tehát ez a magyar társadalom, pu zta közöny-ből elzárkóznék a gyermekek erkölcsnevelő mun-kájától s nem sietne a maga közrehatásával is a család és iskola segítségére, ha tisztában volna az-zal, hogy neki e részben kötelezései vannak s ha e kötelezésekire s ezzel kapcsolatos jogaira kellőké-p figyelmeztetnők?

Nem, ezt a magyar társadalomról fel nem té-lelkezhetjük, mert ez kétségbevonását jelentené ama nagy és nemes cselekedetek őszinteségének, a melyek által ha közvetve is, az iskolának eddig is oly nagy szolgálatokat tett.

Fel tehát a munkára s ne késsünk egy pilla-natig sem a társadalomnak tudtára adni, hogy se-gítségére, az erkölcsi nevelés terén nagy szükségünk van s hogy munkánk, ha még oly lelkes is, támo-gatása nélkül meddő vagy legalább is hiányos marad.

Nyerjük meg az ügynek a társadalom legkivá-lóbb férfait, azokat a hangadó egyéneket, a kiknek az eszméhez pártolása a siker biztosítását jelenti, a kik fenkölt gondolkodásuknál s társadalmi előkelő állásuknál, mintegy hivatva vannak arra, hogy ily fontos társadalomnevelési ügynek élére álljanak. Nyerjük meg továbbá a kérdés felszínén tartására, a sajtó embereit s a tanügy minden munkását, te-hát nemcsak a más jellegű iskolánál működő elemi iskolai tanítókat, de a magasabb fokozatu iskolák tanteszületeit is.

S itt, különösen itt veheti nagy hasznát a nép-iskola a gondnokságnak, melynek tagjai, mint a tár-sadalom vezető emberei, az eszme terjedését s felka-rolását a legtöbb eredménnyel eszközölhetik, a kikre, mint az iskola barátai, valamint más alkalmakkor, ugy most is feltétlenül számíthatunk, ami-kor a nevelés terén egy ideig föl nem érzett szük-ségletek, illetve tisztultabb felfogásnak propagandát keli csinálni.

Háromszékmegye közgyűlése.

Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága április 15-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyet pontban 9 órakor Vajna Miklós vármegyei főjegyző nyitott meg, s indítványára Potsa József v. b. t. t., főispán egy bizottság hívta meg a gyűlésre.

Tárgysorozat előtt Potsa József főispán meleg szavakban emlékezett meg Tisza Kálmán érdemeiről, s méltatta azt a nagy vesztését, mely Tisza halálával a nemzetet érte.

Háromszékvármegye közönsége Ő felségének az új év alkalmából kifejezte legjobb szerencse-kívánatait, s a belügyminiszter útján ezért a király legfelsőbb köszönetét küldte. A felolvasott leiratot a közgyűlés állva hallgatta végig, s vette örvendetes tudomásul.

A kereskedelemügyi miniszter leirata a szász-magyarósi Olt-hidnak a törvényhatóság által leendő átvétele tárgyában; az állandó választmány javaslatát fogadta el a közgyűlés. Ezek szerint az egyház lemond a vámszedés jogáról, a vármegye hozzájárul a fen-tartáshoz, de a községeknek semmiféle kárpótlást nem ad.

A pénzügyminiszter leiratára az adófelszólamlási bizottságba ifj. Imecs Jánost és Vajna Dénest rendes tagokul, ifj. Nagy Elekét és Temesváry Jánost póttagokul beválasztották.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter átíratban értesítette a törvényhatóságot, hogy a király őt bízta meg a kereskedelmi tárcza vezetésével, s kéri a vármegye közönségének jóindulatát. A köz-gyűlés éljenzéssel vette tudomásul a kereskedelemi tárcza vezetésében beállott változást, s felíratilag fo-
kja üdvözlöni.

A földmivelésügyi miniszter a községi segély-alapok részére 5000 korona segélyt utalt ki, mely

összeget a vármegye már föl is vett. A hováfordításról tervezetet készítettek, s azt egy köszönetírat kíséretében Darányi Ignác földmívelési m. kir. miniszterhez fölterjeszteni határozta a közgyűlés.

Elénk eszmecserére szolgáltatott alkalmat a keres-kelemügyi miniszter leirata a kéményseprési szabályrendeletre vonatkozólag. Az állandó választ-mány azt határozta, hogy a kéményseprők, a kik a felügyelettel megbíznak, évenként minden háztól 1 korona díjazásban részesüljenek. Többek hozzászó-lása után határozatba ment, hogy mint eddig, ugy ezután is a rendőr esküdtek bizassanak meg a felügyelettel.

Csikvármegye alispáni jelentését a közgyűlés tudomásul vette, s az idegen munkások beözönlése ellen indított mozgalomhoz hozzájárul.

Ungvármegye felíratot intézett a vallás- és közoktatási miniszterhez a 30 fillér tanítói nyudijja-rulékok eltörlése tárgyában, s ehhez Háromszékvár-megye is felíratlál járul hozzá.

A lemhényi törvényhatósági bizottsági tag választókerületben tudvalevőleg megsemmisítették a választást s így új választás elrendelése válván szükségessé, annak határnapjául május 16-át tűzte ki a közgyűlés és a választás vezetésére Ince Balázs bízott meg. Dálnoky Károly volt főszolga-bíró és Demény Ferenc volt szolgabíró nyugdíjaz-tási ügyére nézve a már folyósított nyugdíjak elfogadtattak. A sepsiszentgyörgyi mentelepüől levő osztályparancsnoki lakást csaknem régiben átalakítot-ták és renoválták, s most vízvezetékkel is el fogják látni. A közgyűlés az ide vonatkozó költségelőirány-zatot elfogadta.

Sepsi-Szent-György rendezett tanácsú város szervezeti szabályrendelete oda módosított, hogy a városi orvos ezíme: „városi tisztí és rendőrorvos” legyen. A közgyűlés hozzájárul a kéréshez. Bereczk nagyközségben Cseh Gyula főszolgabíró előktele alatt megtartott tisztújítás el'en felebbezt adtak be. Az állandó választmány véleményes javaslatára Fejér Mihály II. bíró állásában megerősítettett. Az oroszfalva—szekatolnai községi közutnak a községi közlekedési közutak sorából leendő kihagyását kérel-mezte a község s miután Gyárfás Győző kir. főmér-nök is oda nyilatkozott, hogy maradjon düllő ut, a közgyűlés így határozott.

Ezzel a tárgysorozat végét is ért, előkkel főispán lelkes éljenek között a gyűlést bezárta.

A villamos világítás részvény-társasága.

Városunk vezérő elemei és lakói örömmel fo-gadták a hírt, mely villamos világítást ígér. Látja mindenki, hogy a „Ganz és Társa” elektromos gyár szolid eszközökkel óhajta szolgálni a haladás ügyét mindenütt és így Kézdivásárhelyt is. A kiáltó szó nem hangzott el hiába a pusztában. Mindenki he-lyesnek találta azt, hogy kényelem közepette, ol-

TÁRCZA.

Kóbi és Száli szerelme.

— Bussal elegy vig história. —

Irta: Barthalis János.

Volt Szegeden Kóbinak egy gyógyszerész-se-géd ismerőse, a kinek több, apró szolgálatot tett annak idejében.

A Száliéknál történt bombastikus kikebelezetés után szomorú arccal lépett be a * című gyógy-tárba.

Mintha csak az ógiek intézték volna az alkalmat, a segédet egyedül találta.

Drámai hangon panaszkodott el szerencsétlen sze-relmét; az apai átkot; s a lányos háznál kudarcát.

— Nem bírom így tovább az életet — sirán-kozott a szegény fiu. Plütre vagyok menve tököle-tesen. Eletem árfolyama már a parin alól esett. Nincs ágióm, ha az enyém nem lehet az én kis galambom, a Szhalikám, óh, váj mir!

Mikor aztán a Kóbi gyerek jól kibőmbölte ma-gát, odahajolt a segédhez s — valamit sugott a fülébe.

A segéd bánatosan ingatta meg a fejét.

— Azt nem lehet; azt nem szabad a publi-kumnak kiszolgáltatni.

— De kérem, könyörgök — zokogott Kóbi — két ártatlan szív földi szenvedéséről, szerelméről van szó. Vagy talán nem volt szerelmes a segéd ur soha? Kérem, könyöröljön rajtunk. Még a tulvilágon is megáldja azért az Isten.

— Nem lehet kérését teljesíteni. Szabadságom-mal játszom. Aztán meg a hullán az — a mit kér — nyomot is hagy. A hatóság beleavatkozik, s meg-lesz a kriminális baj.

— Jól van, hát nem könyörgök, — szolt elfá-sult hangon Kóbi. Van kötel, van pisztoly az üzle-tekben. Ha segéd ur nem könyöröl rajtunk, majd végzi azok valamelyike. Ajánlom magamat. Gondol-jon majd reánk is az ur! És azzal távozni akart.

A segéd tréfás ember volt. Az ősz Jordán át-kára gondolva, eredeti jó gondolata támadt. De el nem árulta volna azt a világ kincséért sem. Siri hangon szolt Kóbihoz:

— Jó, őnért megteszem.

Kóbi arczán felvillant az öröm. Visszafordult az ajtótól.

— Megteszem, folytatá a segéd. Mert látom, hogy ön meg akar halni. Nem feledtem még el sok szolgálatát. Viszonozni akarom. Ne mondhasa, hogy hálátlan ember vagyok. De esküdjék meg nekem, hogy sem szóban, sem írásban el nem árul engemet. Esküdjék!

Kóbi aztán mondott egy rettenő esküt, s kért olyan nagy summa átkot magára, hogyha azoknak csak az egymilliomod része fogja is nyakon, menten elviszi az ördög, gyógyszerészi segítség nélkül is.

Mert, tudja barátom, mondá a segéd — van annál, a mit ön kért, biztosabban, fájdalom nélkül ölé méreg is. Legfőlebb egy kis gyomorkorogás je-lentkezik. Az is csak a szerelmeseknél. De a hullán sem a belekben, sem a zsigerekben semmi nyomot nem hagy. A legujabb vegyészeti találmány. Indiai növényekből készül. Nem tud még erről a publikum. Csak nem régen van nálunk raktáron. Erős protek-czióval tudtuk megkapni az indiai Maharadszától. Elhiheti. Ebből szántam önöknek. Ha ebből egy cseppet egy pohár borban bevesz, a hatás gyorsan bekövetkezik.

Kóbi mint orakulumot hallgatta a segéd szá-vait. Ez pedig azalatt fekete üvegesebe holmi folya-dékat töltött, s azt átnyújtá Kóbinak.

— Köszönöm — szolt a halálra készülő fiu — mivel tartozom.

— Semmivel, felelt a segéd, alig fejthatva vissza nevetését. Ön kívánta, ám legyen. De a használati utasítást ne feledje. Aztán meg: gondoljon az esküjére.

— Oh, kérem, mit képzel, szabadkozott a Kóbi. Jóltevényt árulnám el? Esküszöm, soha, soha.

Azzal elrohant.

zesón és a XX-ik századhoz méltó módon üzze el maga körül az éj sötétjét.

De azért sokan szeretnék tudni, hogy honnan kerül elő majd a pénze villamos világításhoz, hogyan és mi módon alakulna meg a részvénytársaság?

Érdemes-e egyáltalán elfáradni az alakuló gyűlésbe?

Nos ezekre az önkéntesen és természetesen felmerülő kérdésekre ad józan választ a következő tervezet bemutatása.

A részvénytársaság kibocsát egy előleges ívet az előjegyzésre. Ezer részvény van tervbe véve 10 azaz tíz és mond tíz koronás névértékben. Az így előjegyzett összeg ki fogna tenni 10.000 korona alap-tőkéit, melylyel meglehet venni a dynamogépet, ki lehet fizetni a felszerelési költségeket, a villam fejlesztéshez szükséges épületnek mondjuk malomnak némi átalakítását és magának a szerelő szakértő kö-egnek utiköltségét csekély napi díjával egyetemben.

A szerelő ellátását elvállalja a Convent, mint közelebből érdekelt fél.

* * *

A részvények értékét mindenki csak akkor tartozik befizetni, ha az 1000 részvény mind elkelt és a Ganz gyár mérnöke alkalmasnak találja a helyet és módot a villam fejlesztő gép beállítására.

A gyár leküldi az 6 mérnököt teljesen díjtalanul, ha a részvénytársaság megalakult névleg és a részvények előjegyezve lesznek. Addig nem — mert hiszen nem is lehet követelni, hogy valaki nem létező árnyakat vizsgálat és bírálat alá vegyen és azokért ok nélkül költsézzék. A mérnök tetele és jóváhagyása után következik a befizetés és a villamos világítás beállítása.

A befizetés a „Posta Takaréka”-ba fog történni. Az egyes lángok — „villamos körték” olesók lesznek. Egy 12 órán át tartó és világító láng 2—4 vagy 6 fillérbe kerül majd az 6 nagysága, ereje és világító képessége szerint.

Az ily módon begyűlt pénz a részvények kisorsolására lesz fordítva egyrészt — másrészt a fenntartásra.

Igy pl. Szőke Imre vesz egy 10 koronás részvényt. Ez 3 éven belül ki lesz sorsolva és a 10 koronát a begyűlt világítási fillérekből Szőke Imre vissza kapja. Pénz gyileg tehát nem más az egész, mint kamat nélküli kölcsön rövid időre kicsi tőke alakjában. A kamatot bőven kipótolja majd az olesó világítás.

* * *

A világítás eszköze a házakban a körte alakú lámpa, az utcákon az ivlámpa. Ezt a segédeszközt mindenki maga szerzi be. Igen olesó egy-egy ily lámpa 1—3 koronáig terjed az ár, mely a Convent birtokában levő fényképes könyvből tetszés szerint

A segéd még utánna kiáltott.

— Gondoljon esküjére!

Kóbi vissza nézett, s ég felé emelt kézzel ujtá meg néma fogadalmát. S azzal futott tovább.

Azon éjjel pedig a Száli hálókamrája ablakán zörgetve, így szólt kedveséhez:

— Ha szeretsz, szökjél el hazulról, Szhalikám. Kezemben van a minket örökre egyesítő fluidum. Holnap délelőtt legyél a „Haldokló oroszán” című szálloda II-ik emelet, 8 számú szobában. Várni foglak!

*

A kitűzött időnél hamarabb megérkezett Száli Kóbi már várta. Zokogva borultak egymás keblére, s csökök özőnével boriták el egymást.

Száli ugyan nem értette, hogy mi az az egyesítő fluidum, a mire imádója hivatkozott. Ő egészen mást gondolt. Legalább is: papot, s összekelést esküvével. Szabadkozott is, hogy nem igen érez hivatást a méregáltali költői végre; de a Kóbi annyira telebeszélte fülét, hogy hát: mi lesz különben velük, — mit ér az élet, egymástól elszakítva, hogy utójára is szokratesi nyugalommal kívánta fenéki üriteni a méregpoharat.

A nők e részben erősebbek, s gyorsabban bátoroznak, mint a férfiak.

Folyt. köv.

megválasztható. Szobába egyszerű, salonokba finomabb és elegánsabb lámpák vannak az árjegyzékbe felvéve.

A ki egy ily pámpát vesz, annak is az árát a villamos világítás „le világítja.” Pl. Barna József vesz egy 2 koronás lámpát az üzletébe; ezt a villamos áram addig világítja ingyen, míg nem a lámpa ára a világítási alapárból megtérül. Így 4 fillérrel véve naponként egy lángot a lámpa 50 nap alatt le lesz törlesztve és Barna József csak 50 nap mulva tartozik majd 4 fillért fizetni és 2 hónapon át teljesen ingyen élvezi a villamos világítást.

Igen természetes, hogy ez a törlesztés utcáról-utczára halad fokozatosan és nem érhető az egész városra egyszerre az első 3 hónap alatt. Hogy hány lámpa kell mindenkinek, azt ön maga számítsa ki és az előjegyzést a részvénytársaság címére beküldi; még pedig 5 filléres levelező lapon saját kezűleg aláírva. A részvénytársaság elhatározza majd a lángok számához képest a 4000 korona vagy 2000 koronás gép megrendelését is.

* * *

Végül jegyzet alakjában reflektálni akarok azoknak a félelmére, a kik azt hiszik, hogy a 40 lóerővel Torja víze nem lesz mindig képes elegendő villamos erőt fejleszteni. Ne féljenek. Ha a mérnök úgy találja, hogy a Torja kicsi lesz — hozzá fogjuk venni a Kászon és a Fekete-ügy vizét és még is lesz villamos világítás — ha akarjuk.

* * *

Közbe jött okok miatt az alakuló gyűlés nem holnap, hanem 27 én, vasárnap lesz.

R. c.

IRODALOM.

Uj magyar Shakspere. Igazi irodalmi eseményként ünnepelhetjük azt az öröndetes híradást, hogy a Franklin-Társulat az új esztendő elején a teljes magyar Shakspere-rel kedveskedik a magyar könyvpiacon. A kiadás a „Magyar Remekírók” alakjában jelenik meg s a maga egészében igyekszik ehhez a gyűjteményhez simulni. Hat vaskos kötet lesz ez a gyűjtemény, első világirodalmi kiegészítője a „Magyar Remekírók” könyvtárának. Ára is a magyar klasszikus után igazodik, s a hat erős kötet — körülbelül husok után igazodik, s a hat erős kötet — körülbelül 30 koronában állapította meg ama kötelező tudatában, hogy a Kisfaludy-Társaság teljes Shakspere-jét mindenkinek hozzáférhetővé kell tennie.

Sőt még tovább is megy. A „Magyar Remekírók” minden előfizetője e hat kötetet rendkívüli kedvezményképen husz koronáért kapja ugyanazon könyvkereskedőnél, hol a „Magyar Remekírók”-ra előfizetett.

Kézbeillő, olesó, népszerű kiadás lesz ez, a milyenben még nem jelent meg Shakspere magyarul. Ilyen klasszikusnak fordítása is klasszikus legyen! Olyan fordításban, a mely nemcsak a legkiválóbb és legmagassabb költők mesterműve, de a mely már teljesen közkincesé várt, egészen tulajdona és vére lett a magyarnak, a melynek minden sora ismerős és kedves a magyar fülnek. Ilyen fordítás a Kisfaludy Társaság kiadványa, a melyen nemcsak hogy Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály, Szász Károly, Léva József, Szigligeti Ede, Arany László, Rákosi Jenő, Greguss Ágost, Győri Vilmos dolgozott, de a melyet megszoktunk, megtanultunk, megszerettünk iskolában, színházban, közéletben. Ezt a teljes Shaksperfordítást szerezte meg már régebben a Franklin-Társulat, s ezt a kitűnő, az eredetivel vetekvő fordítást adja most közre javított kiadásban.

Ez az egyetlen teljes magyar Shakspere, s egyhamar nem is igen lehet más. Ezekkel a remek műfordításokkal aligha találhat versenyre valaki. A kiadásban életrajz is lesz, s bevezető tanulmányok, dr. Voinovich Géza tollából.

Örömmel várjuk az új Shaksperet, megtermékenyítőjét minden irodalomnak. A kiadótársulat pedig kulturális czélokat is szolgál, midőn Shaksperet, melynek teljes magyar példánya eddig 100 koronába került — husz koronás ár mellett hozzáférhetővé teszi a „Magyar Remekírók” előfizetőire nézve.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi min. miniszter Deák Lajos, Marostordamegye érdemes kir. tanfelügyelőjét kinevezte a VII-ik fizetési (4000 koronás) osztályba sorozott kir. tanfelügyelővé.

— **Áthelyezés.** A sepsi-szent-györgyi m. kir. mentelep tisztikarában változás állott be. Rajky főhadnagyot áthelyezték Kőhalomba, a honnan Benyovszky Sándor főhadnagy már meg is érkezett Sepsi-Szent-Györgyre és elfoglalta új állomáshelyét.

— **Házasság kötés.** Dobay János Kézdivásárhely város jeles tollú főjegyzője, lapunknak hosszú időn át volt szerkesztője, a múlt pénteken (ápril. 11-én) házasságra lépett Ily és Zsuzsikával Kézdivásárhelyen. A házasságkötést Dr. Török Andor polgármester és anyakönyvvezető végezte, Dr. David János és ifj. Kovács János — mint tanúk jelenlétében. Megelégedés, szerencse kísérje frigyüket.

— **Arányosítás Bereczkben.** A bereczki közhelyek arányosítása ügyben ápril. 19-én (szombaton) délelőtt megkezdődött a tárgyalás Elek és Béla kir. táblai bíró vezetésével. A rand- és személy s vagyonbiztonság megővése czéljából Brassóból 2. század közös hadseregbeli gyalogság érkezett ápril 18-án Bereczkbe.

— **Polgármesterek gyűlése.** A győri polgármester kezdeményezésére két év előtt a szab. kir. városok első tisztviselői gyűlést tartottak, a melyen a városokra rótt nehéz terhek megkönnyítéséről tárgyaltak. Az idén is lesz ilyen összejövetel, még pedig Kolozsvárott vagy Temesvárott. Ez alkalommal a kormányhoz emlékiratot akarnak intézni, a melynek értelmében a város minden egyes lakosa a községi adófizetésre köteleztessék.

— **A Székely Társaságból.** A Kézdivásárhelyi „Székely Társaság”-nak 1902. ápril hó 18-án, pénteken d. u. 5 órakor, a korona vendéglőben volt 16-ik összejövetele, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Napló olvasás. 3. A „székely-szövetség” eszméjének megvitatása. 4. A marosvásárhelyi Székely Társaság átirata. 5. Indítványok.

— **A sorozás orbai járásban** a következő eredménnyel végződött: előállított: 494 hadköteles. Besoroztatott: 134, és a sorozástól távol maradt: 80 személy.

— **Tűz E hó 16-án,** a kora hajnali órákban tűz volt Kovásznán. Deák Benedek földbirtokos telkén, közel a piactérhez égett az istálló. Nagy szerencse volt, hogy a megelőző napon át uralgó szél megszűnt, mert különben a tűz utcázasorokat megemésztett volna. Így is: úgy a közeli, mint a távolabbi szomszédság épületei nagy veszélyben forogtak; némely már tüzet is fogott a fódélén. Az elégett istállóból az állatokat sikerült kivenni, csak néhány baromfi égett meg. A kár 7—800 koronánál több. A gyújtást hosszú művének mondják. Az épület biztosítva volt.

— **Állatvész ütött ki Kovásznán,** a szarvasmarhák közt. Eddig már több elpusztult. A hatóság minden lehető elkövet a veszély elfojtására. A zárlat már el is volt rendelve, s a gyanus állatok beoltattak, még pedig sikerrel. A vészt — valószínűleg — a tavalyi tulndves évben termelt takarmány mozdította elő. A földművelő osztály érzékenyen érzi a vész következményeit.

— **Halálozások.** Czofalvi Csia Dénes földbirtokos, mint részvétellel értesülünk, 46 éves korában, hosszas szenvedés után elhalt, bánatos özvegyet és hat kiskorú gyereket hagyván maga után. — Özvegy Hidvéghy Károlyné, született tordai és zabolai Lázár Anna Mária nyolczvanhárom éves korában április 13-án hosszú szenvedés után elhunyt Szász-Sebesen. Halálát fia, Hidvéghy Károly főerdész, veje Téglás Gábor főigazgató és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Weiner Mátyás** női divatruháza Budapest, Andrásy-ut 3. értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktárát a legdivatosabbra szabta, mert a t. hölgyek b. pártfogását csakis a legjobb minőségű árúk legjutányosabb pontos és figyelmes kiszolgálásával óhajtja kiérdemelni. A vidéki hölgyek igényei kielégítendő minta szétküldési osztályát megnagyobbitotta és kívánatra mintagyűjteményét ingyen és bérmentve küldi. Rendelvényeket 20 koronán felüli összegben portómentesen szállít.

H I R D E T É S E K.

A minoriták tagja Oroszfaluban haszonbérbe kiadó.

(76. 4—0.)

Sz. 700—1902. t.lkvi.

Arverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint t.lkvi hatóság közhírré teszi, hogy Deák Mária végrehajthatónak, Albert Ferencz végrehajtást szenvedett elleni 73 Korona 92 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő, Szőrcse község határára fekvő, a szőrcsei 36. sz. t.lkvből 90., 91. hrsz. ingatlanra 343 K., a 333., 334. hrsz. ingatlanra 36 K., a 344., 345. " " 25 " a 364. " " 25 " a 459. " " 50 " a 888. " " 142 " az 1814. " " 43 " az 1917. " " 60 " az 1962. " " 17 " a 2698. " " 112 " a 2953. " " 105 " a 3296, 3297. " " 24 "

Összesen 982 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi május hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Szőrcse község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fogják.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j.-bíró, mint t.lkvi hatóság. Kovásznán, 1902. évi március hó 9-én.

Száva Jakab,
kir. albiró.

E l a d ó

egy 13 soros **vetőgép**, egy egész uj kézi **vetőgép**.

Bővebb felvilágosítást a lap kiadó hivatalánál nyerhetni.

(75. 3—3.)

A kovásznai fürdő részvénytársaság

XII. évi rendes közgyűlését

folyó évi május hó 4-én d. e. 10 órakor Kovásznán a fedett sétányban fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

T Á R G Y A K:

1. Az igazgatóság jelentése 1901. évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. A nyereség felosztása iránti határozat.
5. Indítványok.

Kovácsnán, 1902. április 14. én.

Potsa József,
főispán, elnök

A közgyűlést megelőzőleg fél 9 órakor nagy választmányi gyűlés lesz, melyre a t. nagyválasztmányi tagok meghívattak.

(81. 1—1.)

Erdélyi bank és takarékpénztár Részvénytársaság Kolozsvár.

Alaptőke: 2 millió korona.

Felajánlja szolgálatait a közel jövőben végrehajtható

- 4 1/2% Magyar regale kötvények
- 4 1/2% Magyar vasúti kölcsön ezüstben
- 4 1/2% Magyar vasúti kölcsön aranyban
- 5% Magyar keleti államvasúti kölcsön aranyban
- 4 1/2% Magyar beruházási kölcsön aranyban kamatozó kötvényeinek

4% Magyar koronajáradék ellenében való

konverziójára

vonatkozó felvilágosításokra a konverzió keresztülvitelére, vagy a konvertálandó papiroknak más értékkel való előnyös kicserélésére.

Felvilágosítást minden tekintetben készséggel ad az

(82. 1—1.)

IGAZGATÓSÁG.

Üzlethelyiség változtatás!

Mivel üzletemet április 24-ikére áthelyezem a piac téren **SZVOBODA BÉLANÉ** urasszony üzlethelyiségébe, az átköltözés megkönnyebbítéséért asztali- és függőlámpákat, 80 darabból álló finom porcelán és Angol evőkészleteket, finom Mocca és kávé készleteket vételáron adok el, valamint más árukat is a lehető legjutányosabb áron becsátok a tisztelt vevő közönség rendelkezésére.

(35. — 11 — 0.)

Kiváló tisztelettel:

Jancsó Gyula, kereskedő.

50 évi siker!

Eszei
ARCZENŐCS

és eszei

SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szepit, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csakis a

DIENES J.C., „SZALVATOR”-gyógytárából

Eszeken, felsőváros:

1 tégely eszei arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan 1 korona.
1 tégely kézi paszta 1 " 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.
Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

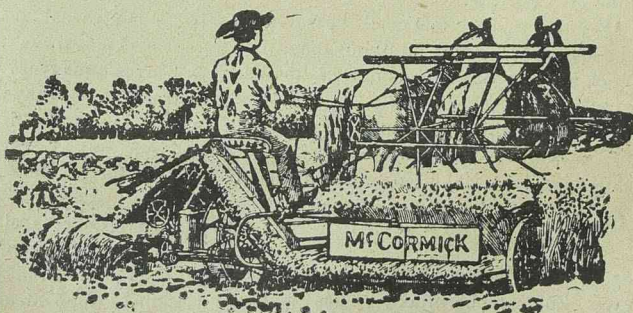
(79. 2—10)

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógép-gyár.)

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörükészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olesó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman

igazgató.

(48. 7—18.)

Budapest,

V. ker., Váci-ut 30. sz.

Évi termelés: 362000 gép.